

Tények, lehetőségek és kockázatok a magyar agrárgazdaságban

Előadó: Kapronczai István

Agrárakadémia

Herman Ottó Konferencia Központ, 2017. április 4.

„A jövő nem fogja jóvátenni,
amit te a jelenben
elmulasztasz.”

(Albert Schweitzer)

Üzenetek:

A jövő sikeres
magyar
élelmiszergazdasága
gazdasági érdek és
morális kötelesség!

Lehetőségei alatt
teljesít az
agrárgazdaság.....

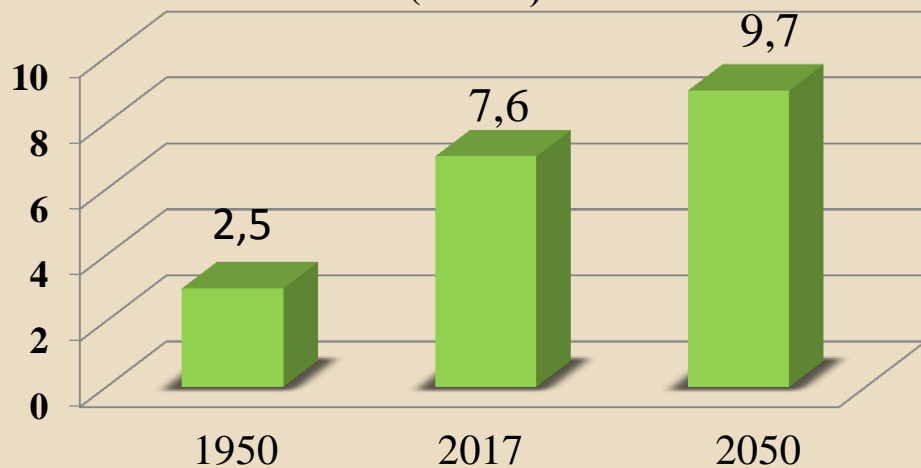
Ugyanakkor még
mindig történelmi
esély adódik az
ágazat fejlesztésére!

Üzenetek:

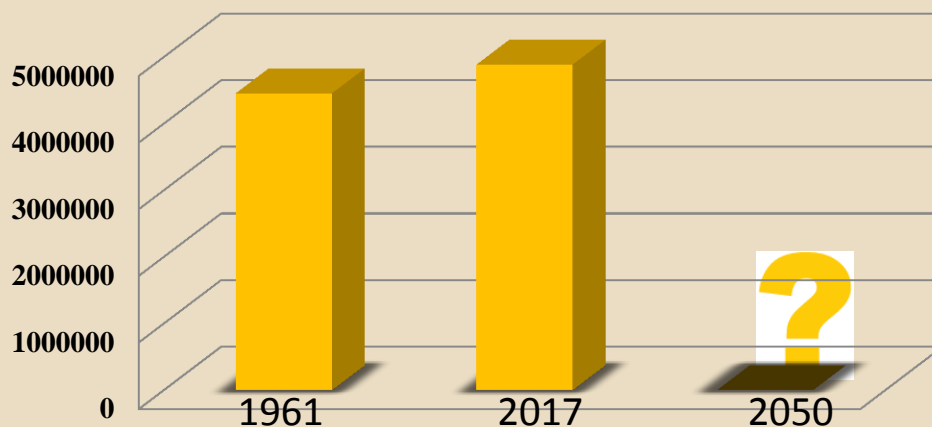
A jövő sikeres
magyar
élelmiszergazdasága
gazdasági érdek és
morális kötelesség!

Morális kötelesség

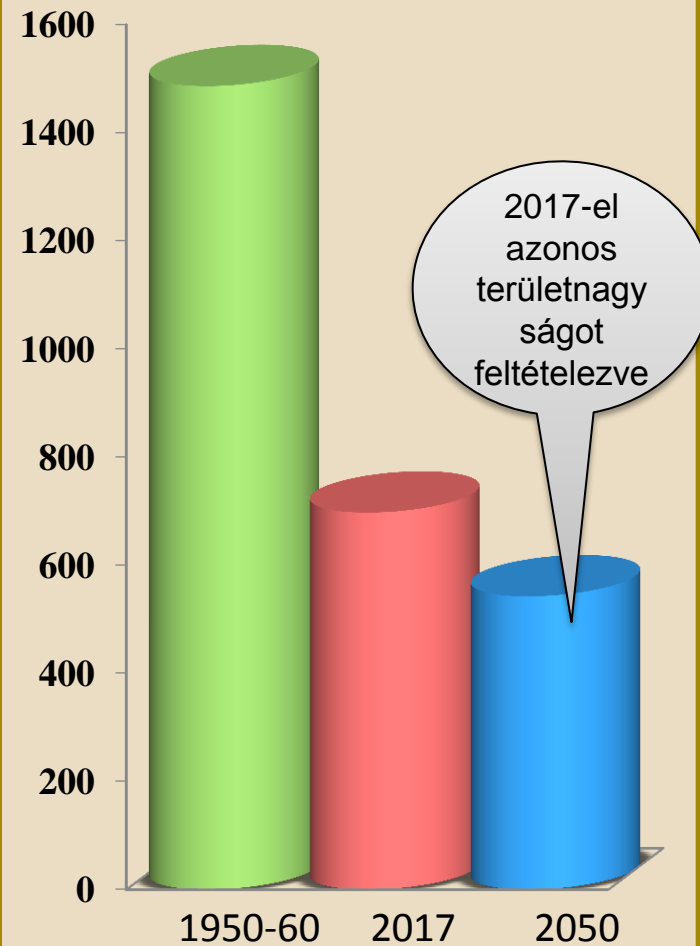
Demográfia alakulása
(mrd fő)

Termőterület nagysága (ezer ha)

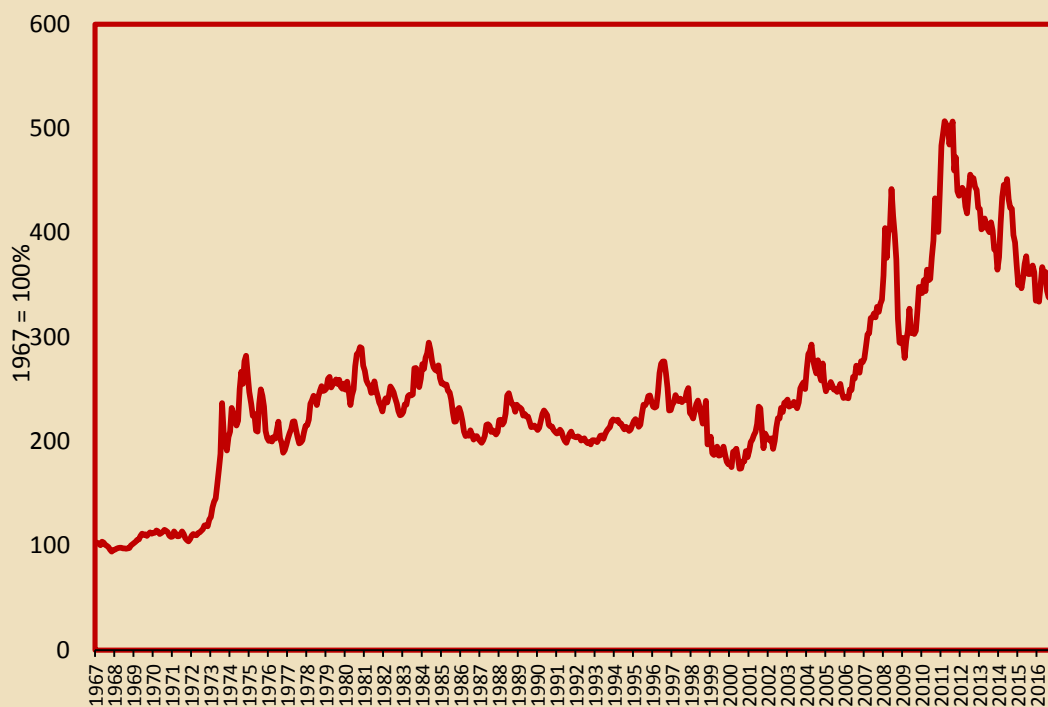
1000 főre jutó mezőgazdasági
területnagyság alakulása

A világ élelmiszer igénye az elkövetkező 30 évben a jelenlegit több mint a felével is meghaladhatja

- Az életszínvonal emelkedése miatt az egy főre jutó kalória bevitel is nőni fog a jelenlegi szint hozzávetőleg ötödével.
- Míg az egy főre jutó GDP 2000 dollár alatt van, addig az állati termékek aránya az összes energia bevitelben csak 3-5 százalék, 11 ezer dollár felett azonban már 30-35 százalékos.
- A mennyiség-előállíthatóság fizikai korlátainak legyőzése mellett környezetvédelmi és fenntarthatósági problémákra is megoldást kellene találni. Mindezt úgy, hogy az ehhez szükséges beruházások ne tegyék tömegek számára elérhetetlenül drágává a megtermelt élelmiszert.
- A világ élelmiszertermelése egyelőre követi, olykor kismértékben meg is haladja a kereslet évi 1,2-1,4 százalékos emelkedését.

Gazdasági lehetőség

Forrás: AKI

A globális élelmiszer árindex az elmúlt egy évtizedben a kereslet növekedése, a spekulatív tőke árupiaci hatása és az élelmiszerkínálatot szűkítő alternatív üzemanyagok térnyerése miatt erősen volatilisen ugyan, de markánsan emelkedett.

A prognózisok szerint az élelmiszerek ára a világpiacon egy relatíve magas szinten stabilizálódik, mivel a jövőben (is) keresleti piac jellemzi majd az élelmiszerek világkereskedelmét

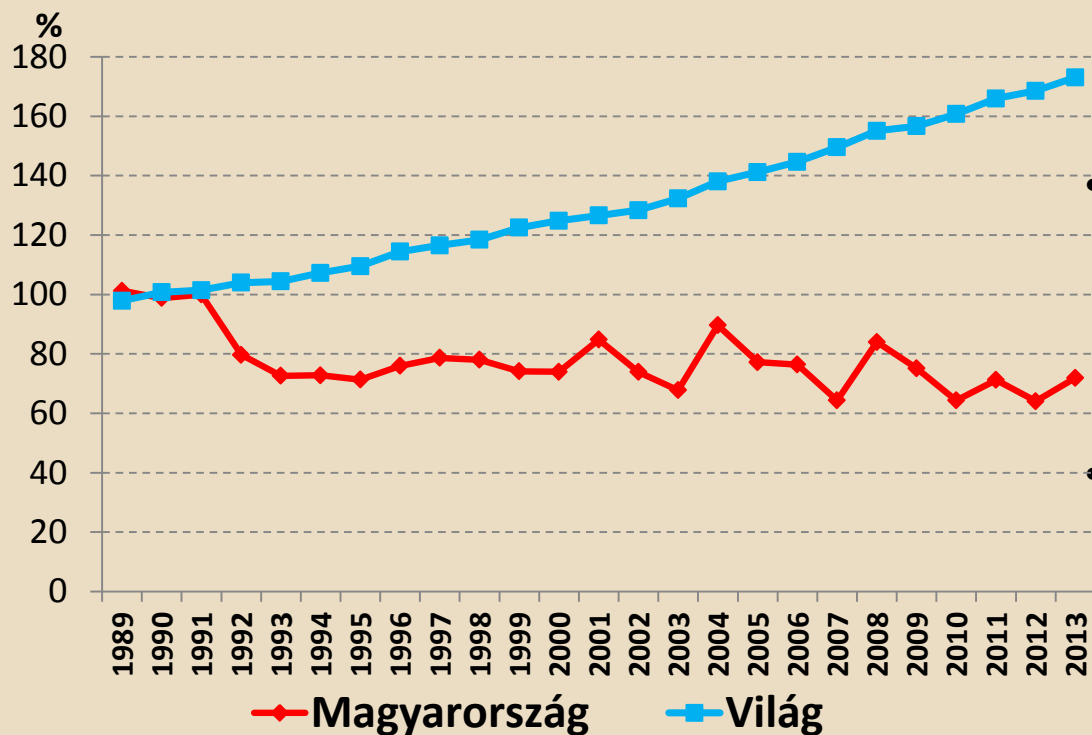
Üzenetek:

**Lehetőségei alatt
teljesít az
agrárgazdaság.....**

A lehetőségei alapján Magyarország a mostani termelés dupláját is előállíthatná

A világ és Magyarország agrártermelésének alakulása (1989-1991 átlaga = 100%)

- Az agrárgazdaságunk az elmúlt két és fél évtizedben drasztikus pozícióvesztést szenvedett el a világ élelmiszertermelésében, részesedésünk felére csökkent.
- A világ mezőgazdasági termelése 1989-1991 évek átlagához képest 2013-ra 73 százalékkal bővült, Magyarországé 27 százalékkal visszaesett.
- Hústermelésünk a világnak ma már alig több mint 0,3 százalékát adja, miközben a kilencvenes évtized elején 1 százalék körül volt a részesedésünk.

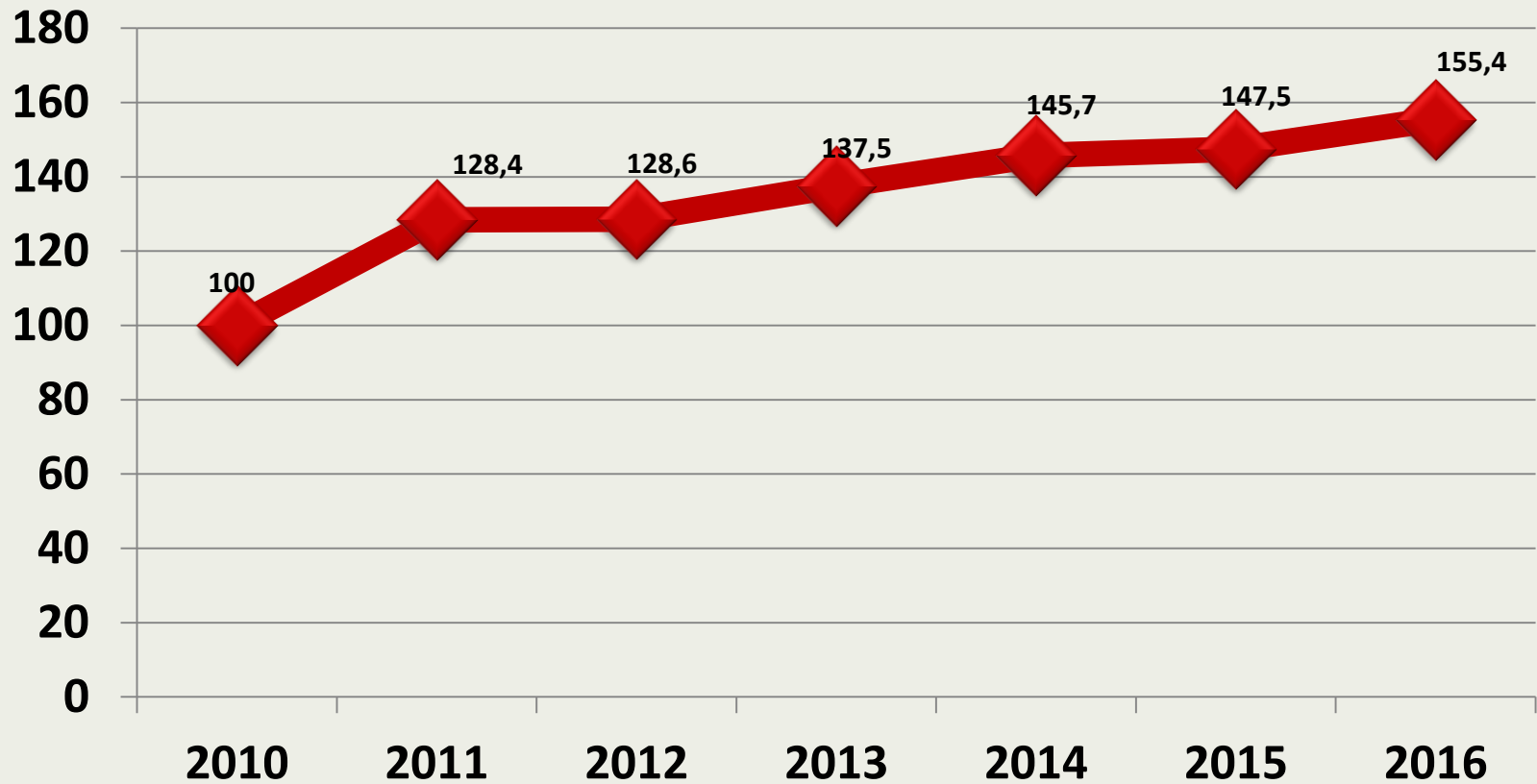
A mg-i kibocsátás alakulása

Országok	2004-2006 (millió euro)	2007-2010 (millió euro)	2011-2015 (millió euro)	2011-2015/ 2004-2006 (%)
EU-28	333 980	366 210	414 527	124,1
Ausztria	5 505	6 189	7 041	127,9
Belgium	6 886	7 379	8 319	120,8
Bulgária	3 430	3 861	4 275	124,6
Ciprus	644	656	705	109,4
Csehország	3 564	4 222	4 833	135,6
Horvátország	2 541	2 961	2 561	100,8
Dánia	8 236	9 127	10 981	133,3
Észtország	532	651	891	167,4
Finnország	3 838	4 123	4 732	123,3
Franciaország	63 514	66 993	74 855	117,9
Németország	41 121	46 528	55 406	134,7
Görögország	11 504	10 657	10 636	92,5
Magyarország	6 228	6 623	7 760	124,6
Írország	5 778	5 740	7 182	124,3
Olaszország	48 455	48 918	54 639	112,8
Lettország	759	974	1 261	166,1
Litvánia	1 541	2 072	2 824	183,3
Luxemburg	300	342	413	137,8
Málta	124	130	128	103,1
Hollandia	21 469	24 275	26 949	125,5
Lengyelország	15 147	19 800	23 063	152,3
Portugália	6 325	6 370	6 657	105,2
Románia	13 624	15 482	16 432	120,6
Szlovénia	1 075	1 119	1 213	112,8
Szlovákia	1 776	2 029	2 331	131,2
Spanyolország	39 466	40 599	42 650	108,1
Svédország	4 641	5 047	6 233	134,3
Egyesült Királyság	22 430	23 342	29 559	131,8

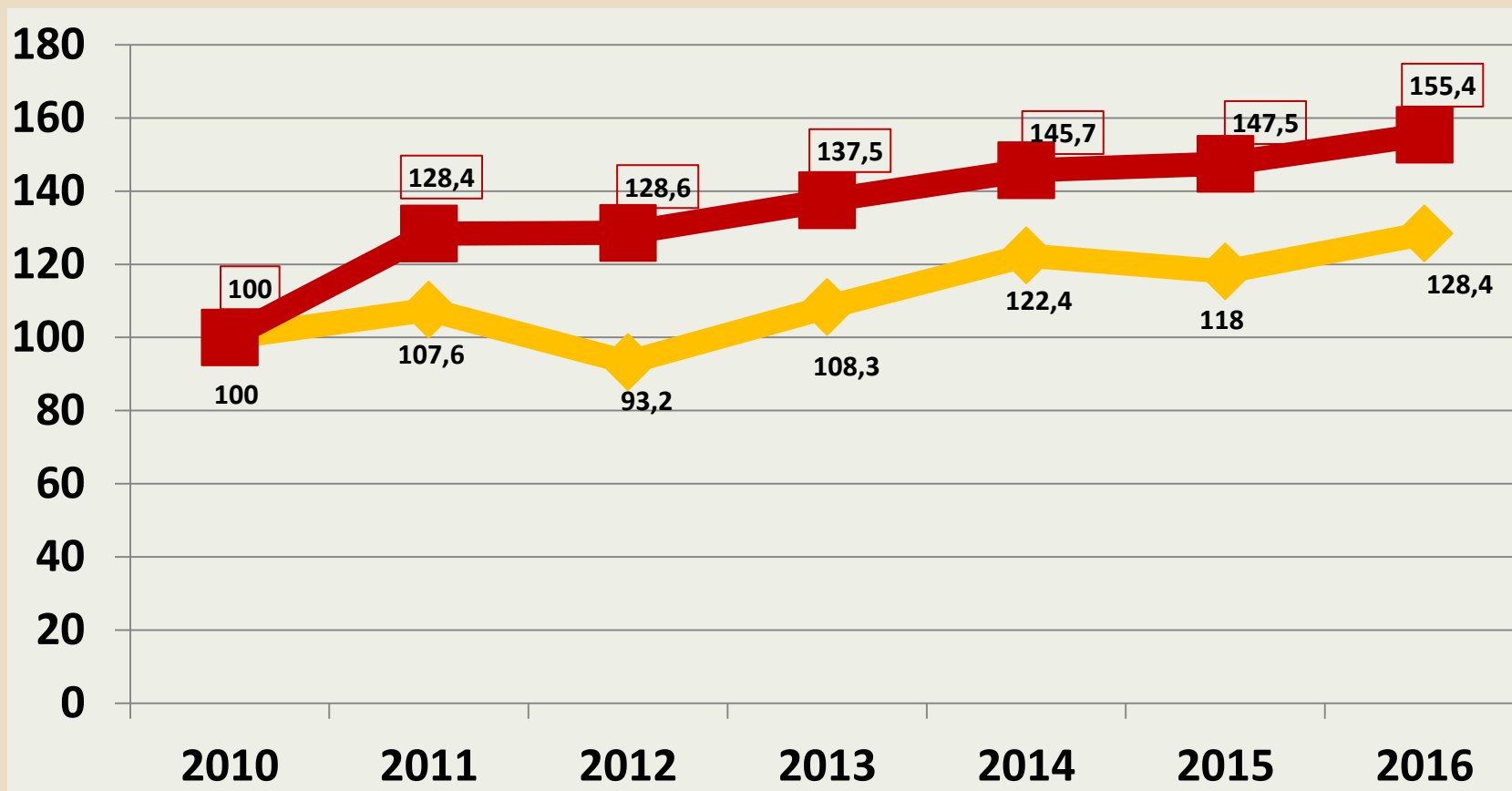
**„55 százalékkal bővült a magyar
mezőgazdaság kibocsátása
2010 és 2016 között”**

**Forrás: Kormányportál, FM
Sajtóiroda 2017. január 26.**

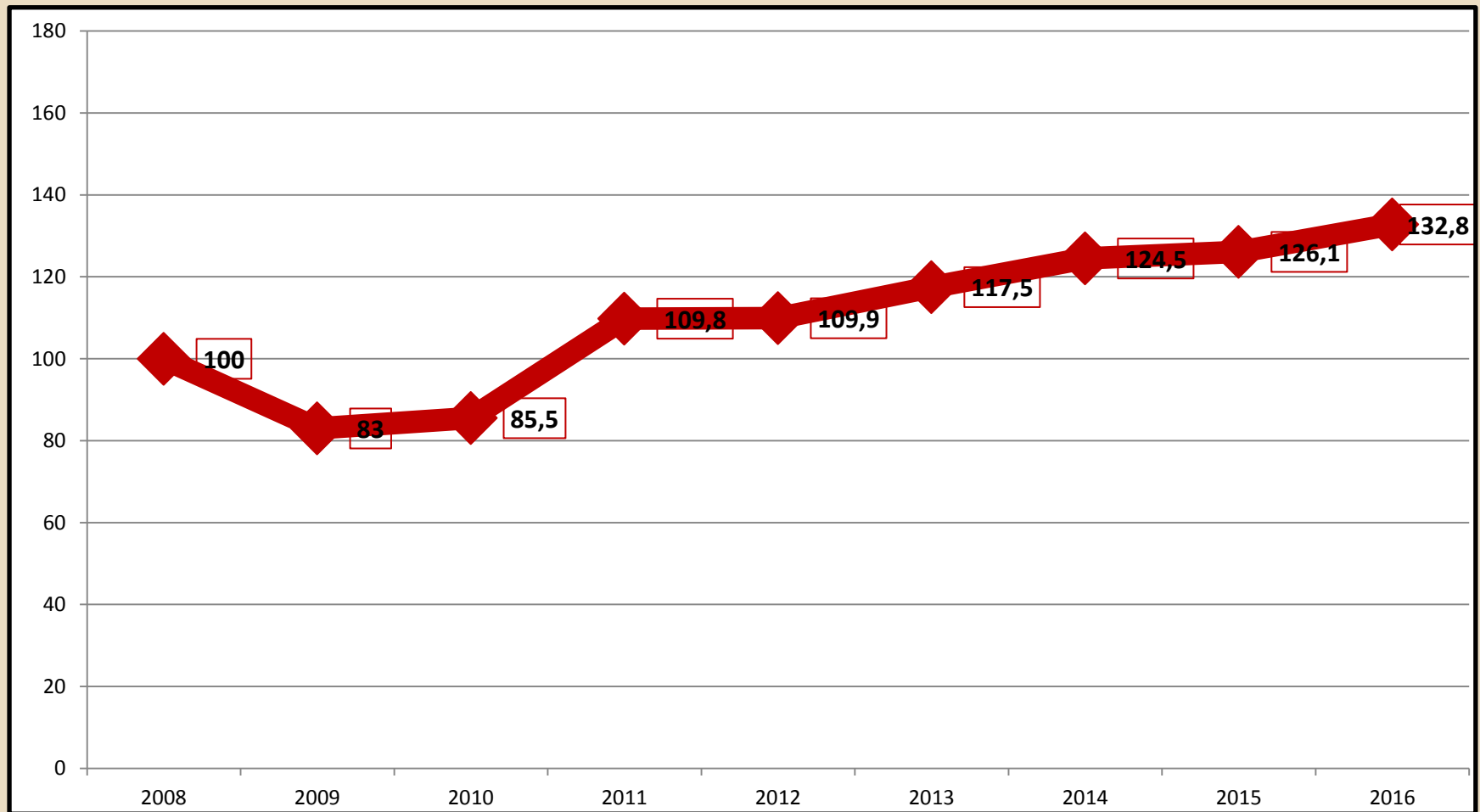
A mezőgazdasági kibocsátás indexének változása (2010 = 100,0)

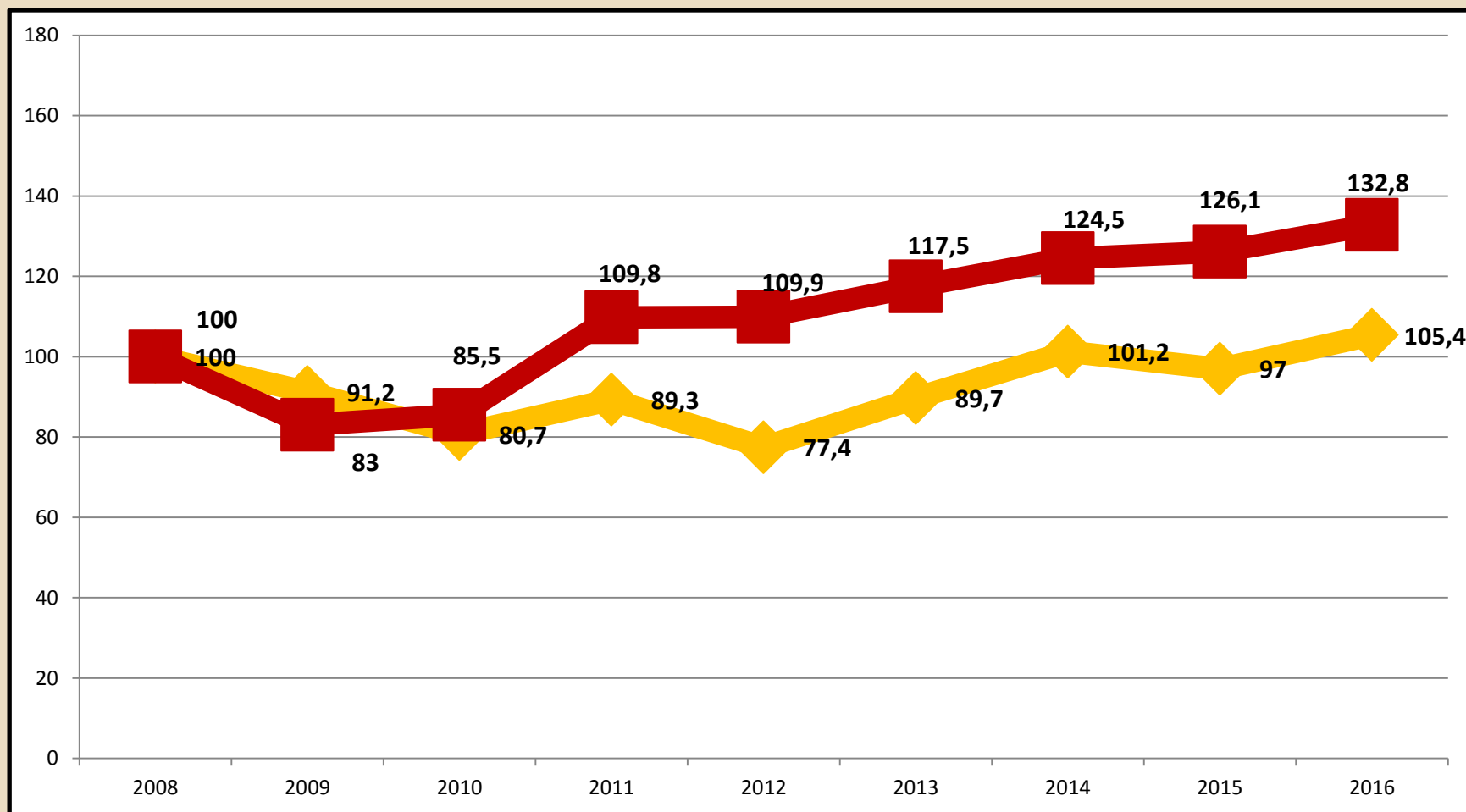
A mezőgazdasági kibocsátás indexének és volumenindexének változása (2010 = 100,0)

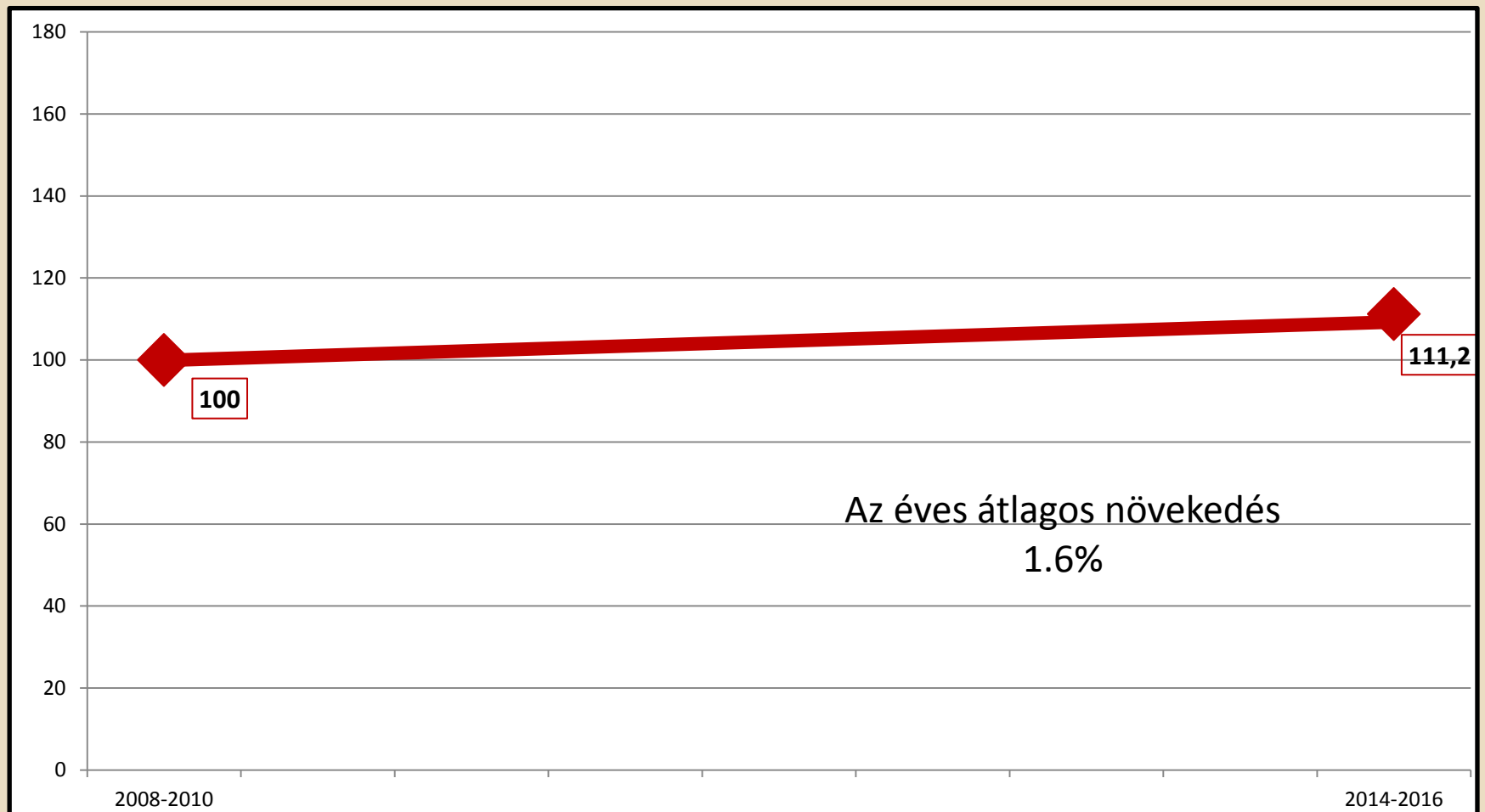
A mezőgazdasági kibocsátás indexének változása (2008 = 100,0)

A mezőgazdasági kibocsátás indexének és volumenindexének változása (2008 = 100,0)

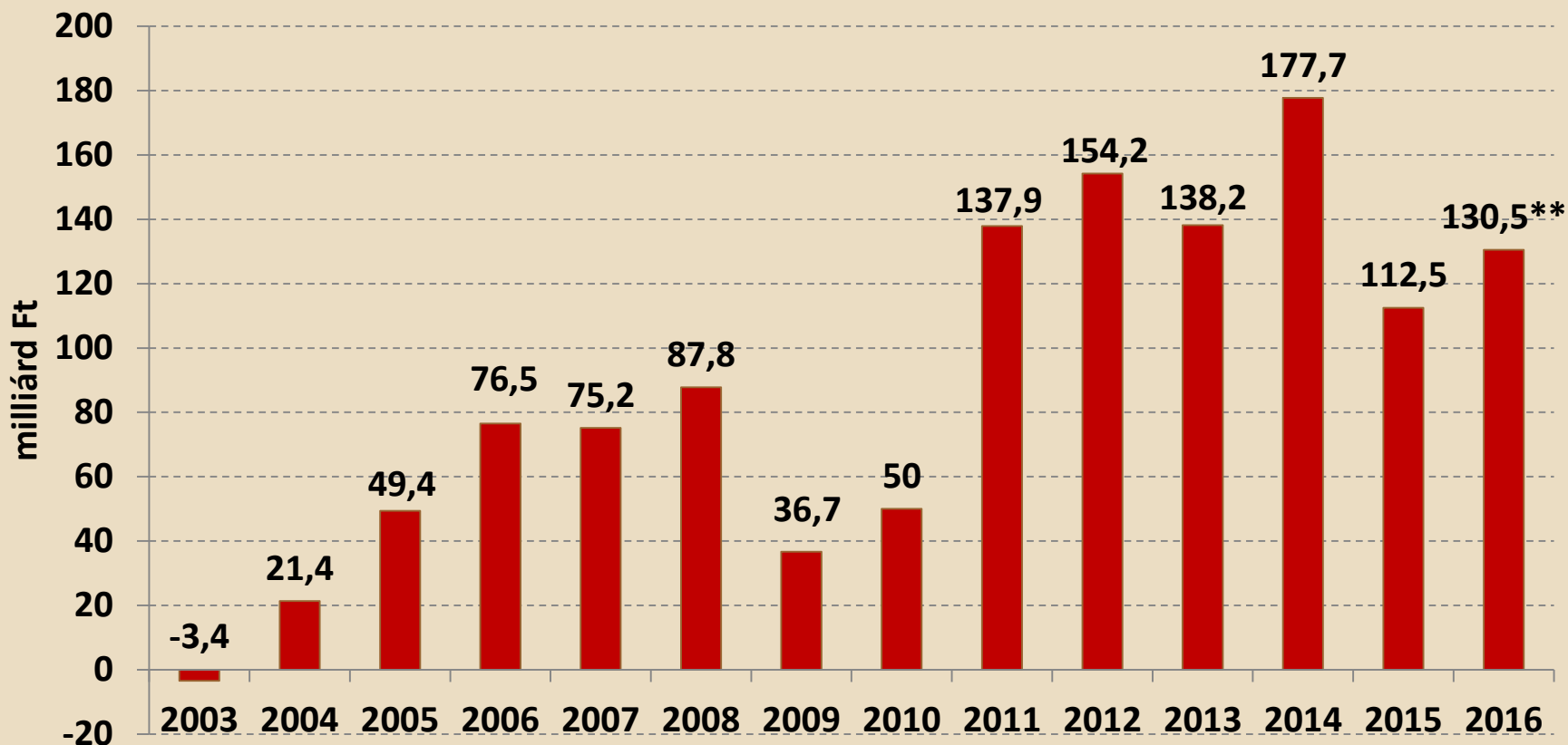

A mezőgazdasági kibocsátás indexének változása (2008-2010 = 100,0)

**A mezőgazdaság kibocsátása tehát az elmúlt
években csak enyhén emelkedett.
A pénzügyi teljesítménye viszont
erőteljesebben növekedett.**

A mezőgazdasági vállalkozások adózás előtti eredménye*

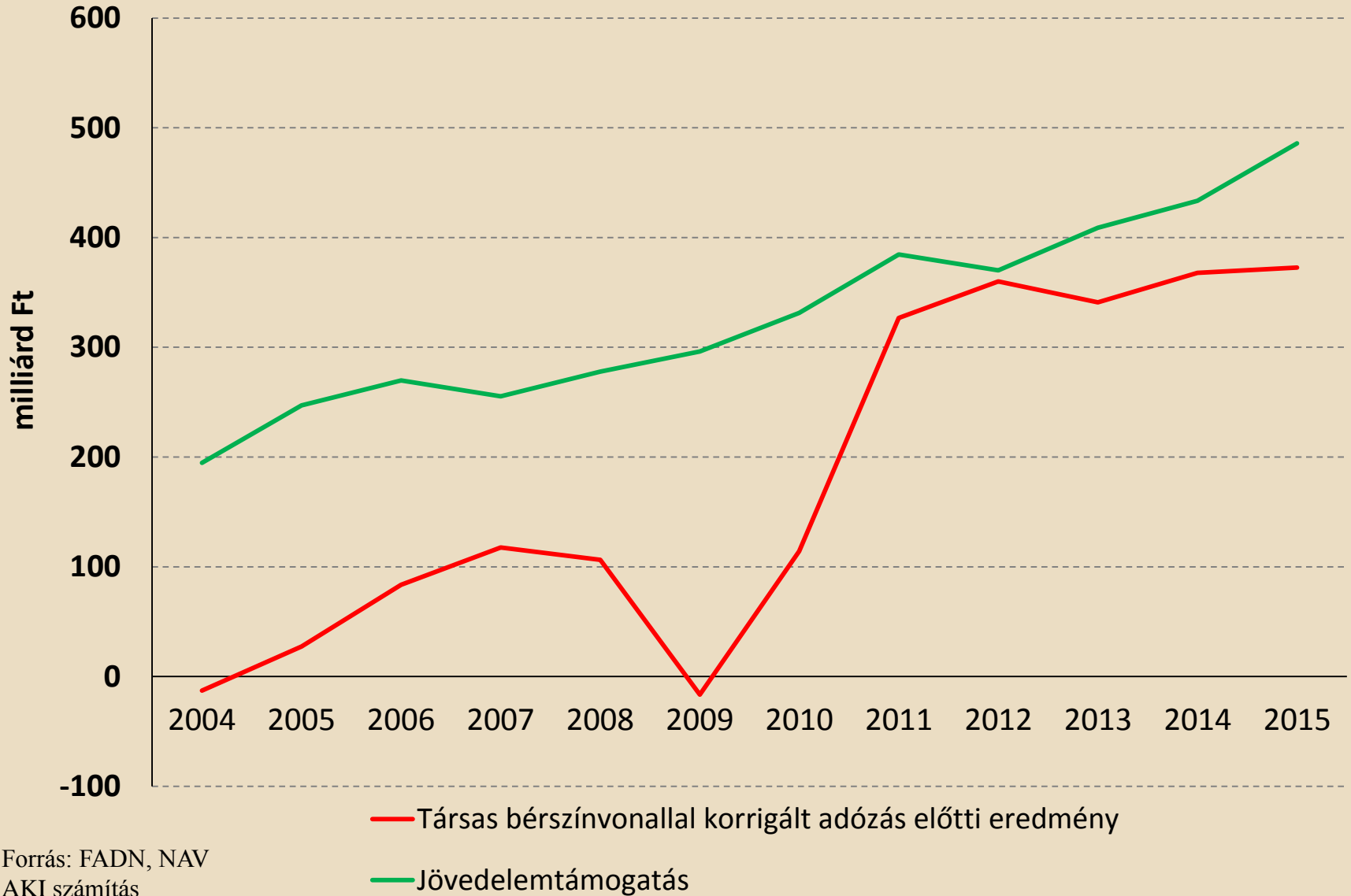

* Az adóbevallást készítő gazdaságok adatai alapján

** Számítás MSZR adatok alapján

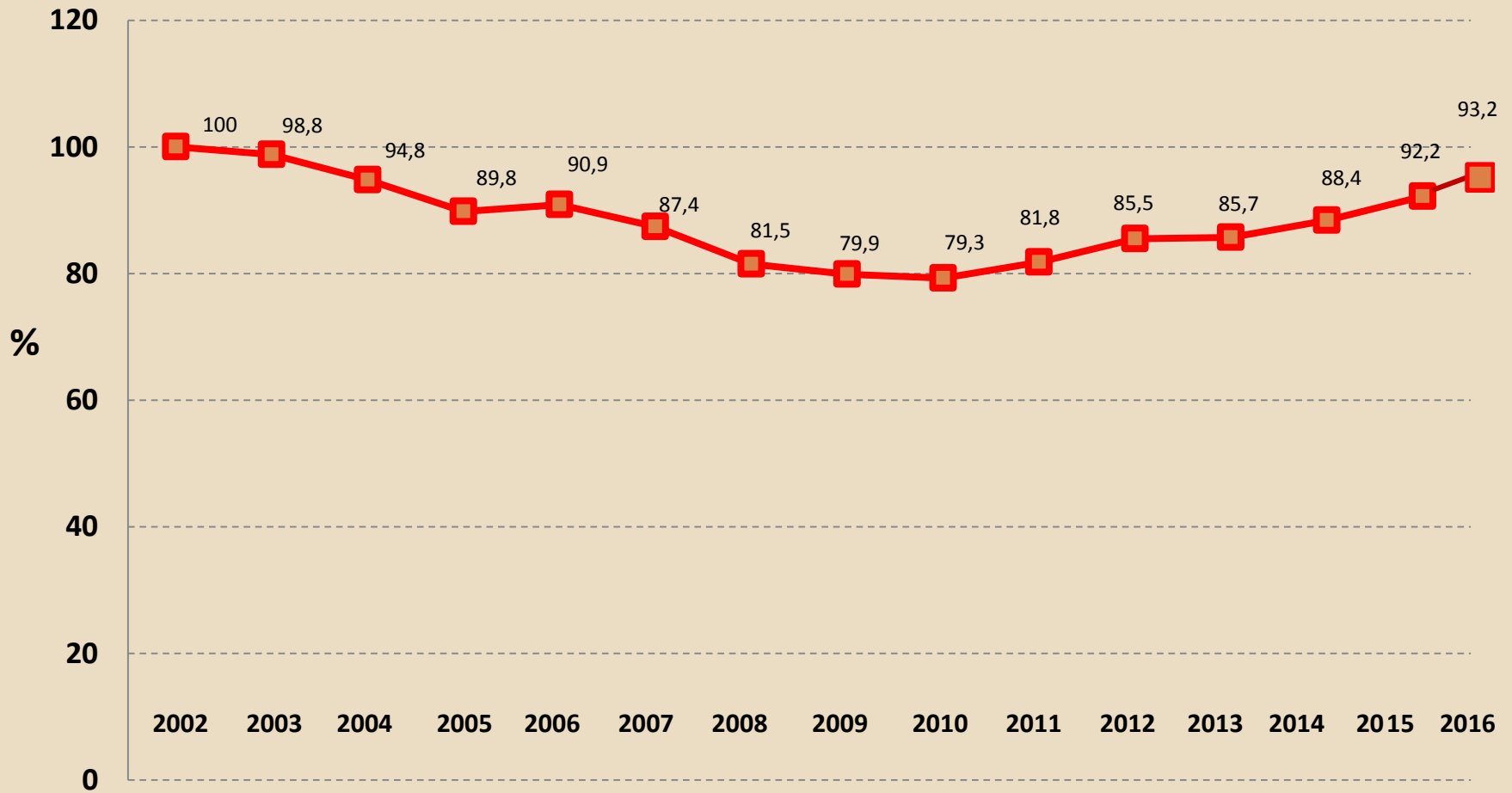
Forrás: NAV adatbázis

A mezőgazdasági jövedelemtámogatások és a jövedelem alakulása (2004-2015)

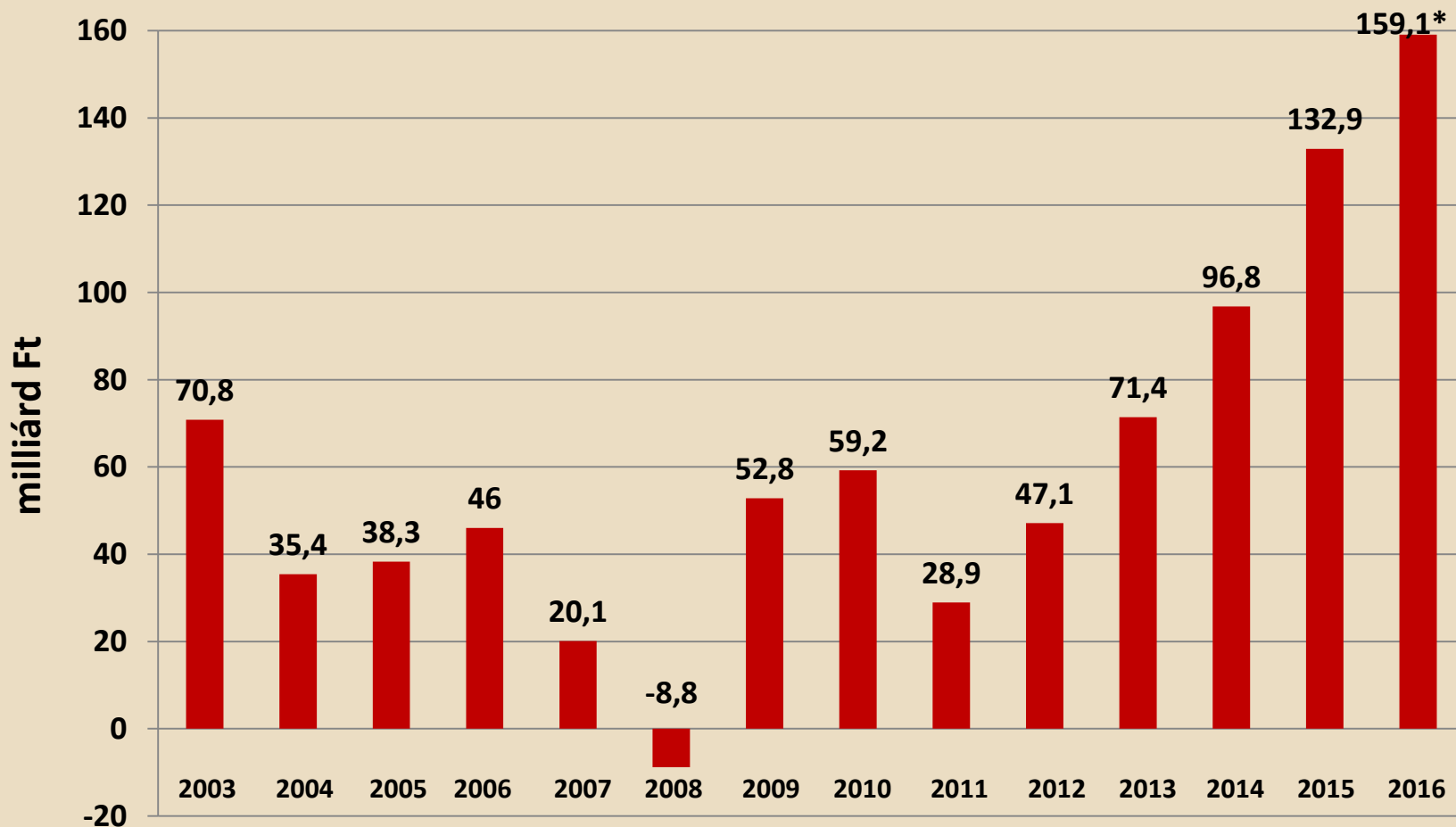
Forrás: FADN, NAV
AKI számítás

Az élelmiszeripari termelés volumenindexének változása (2002 = 100,0)

Forrás: KSH

Az élelmiszeripar adózás előtti eredményének alakulása

* AKI becslés

Forrás: NAV adatbázis

Üzenetek:

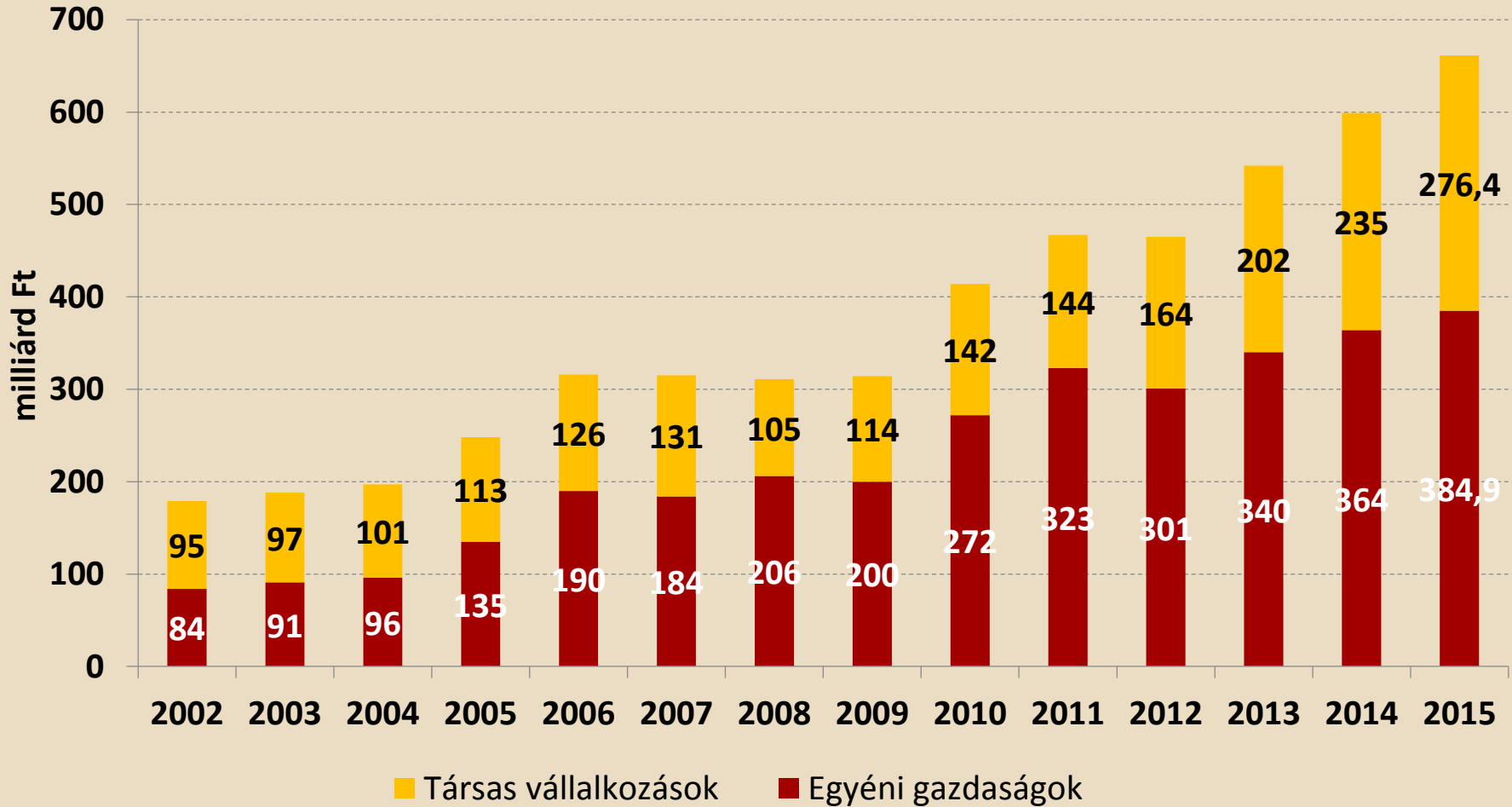

**Ugyanakkor még
mindig történelmi
esély adódik az
ágazat fejlesztésére!**

Nemzetközi összehasonlító elemzések azt bizonyítják, hogy csak azok az országokban fejlődött az agrárgazdaság az elmúlt fél évszázadban, ahol élénk volt az innováció, ahol rendelkezésre álltak a források (köztük a K + F)!

- **Az innovációhoz**
 - ✓ ötletek és
 - ✓ szakmai tudás kell.
- **A források lehetnek:**
 - ✓ saját forrás;
 - ✓ hitel;
 - ✓ támogatás.

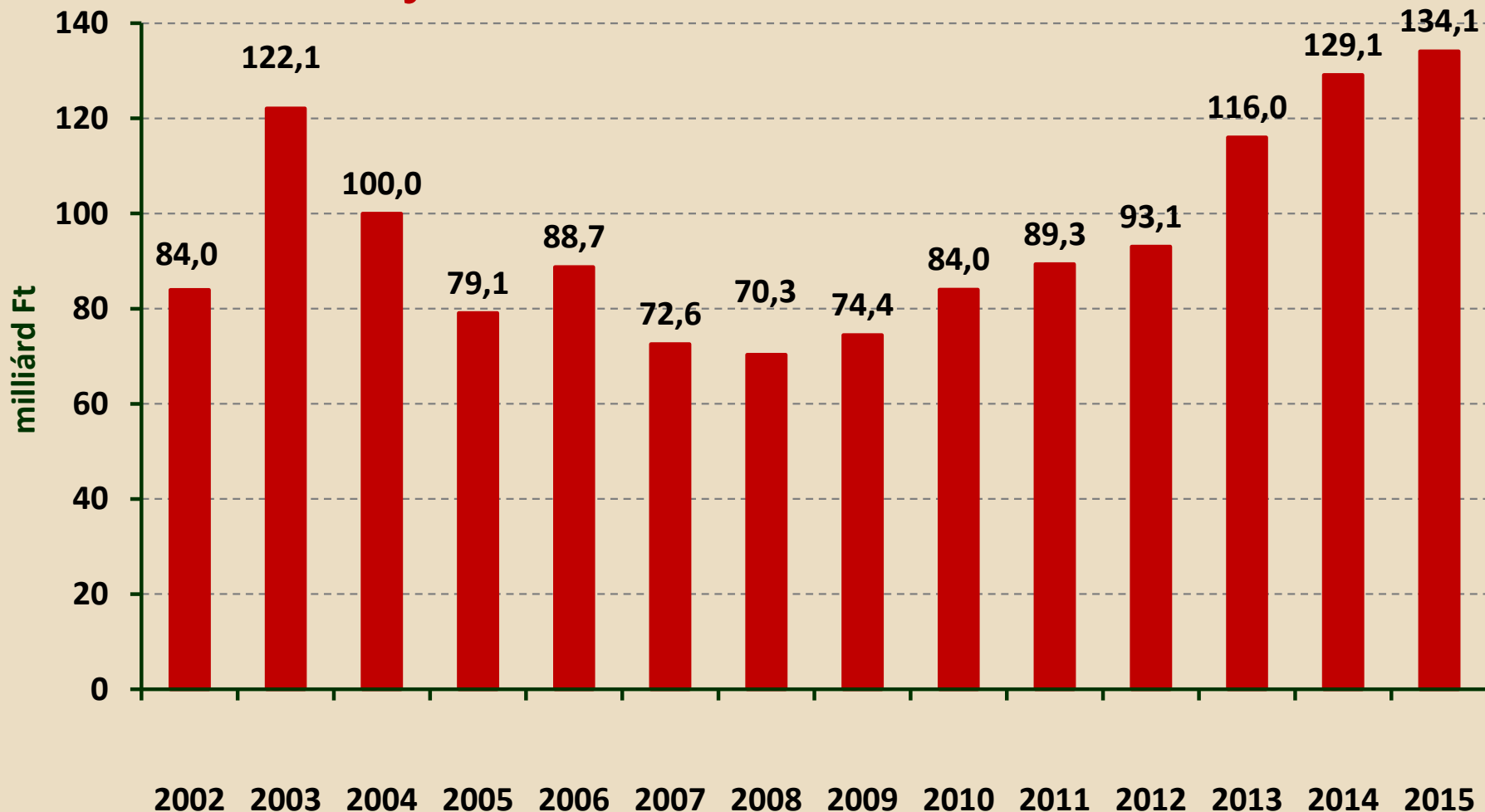
A mezőgazdasági egyéni és társas vállalkozások betétállományának* alakulása

* A társas vállalkozások 2002-2007. évi adatai a Pénztár, csekkek állományának értékét is tartalmazzák.

Forrás: NAV és FADN adatok

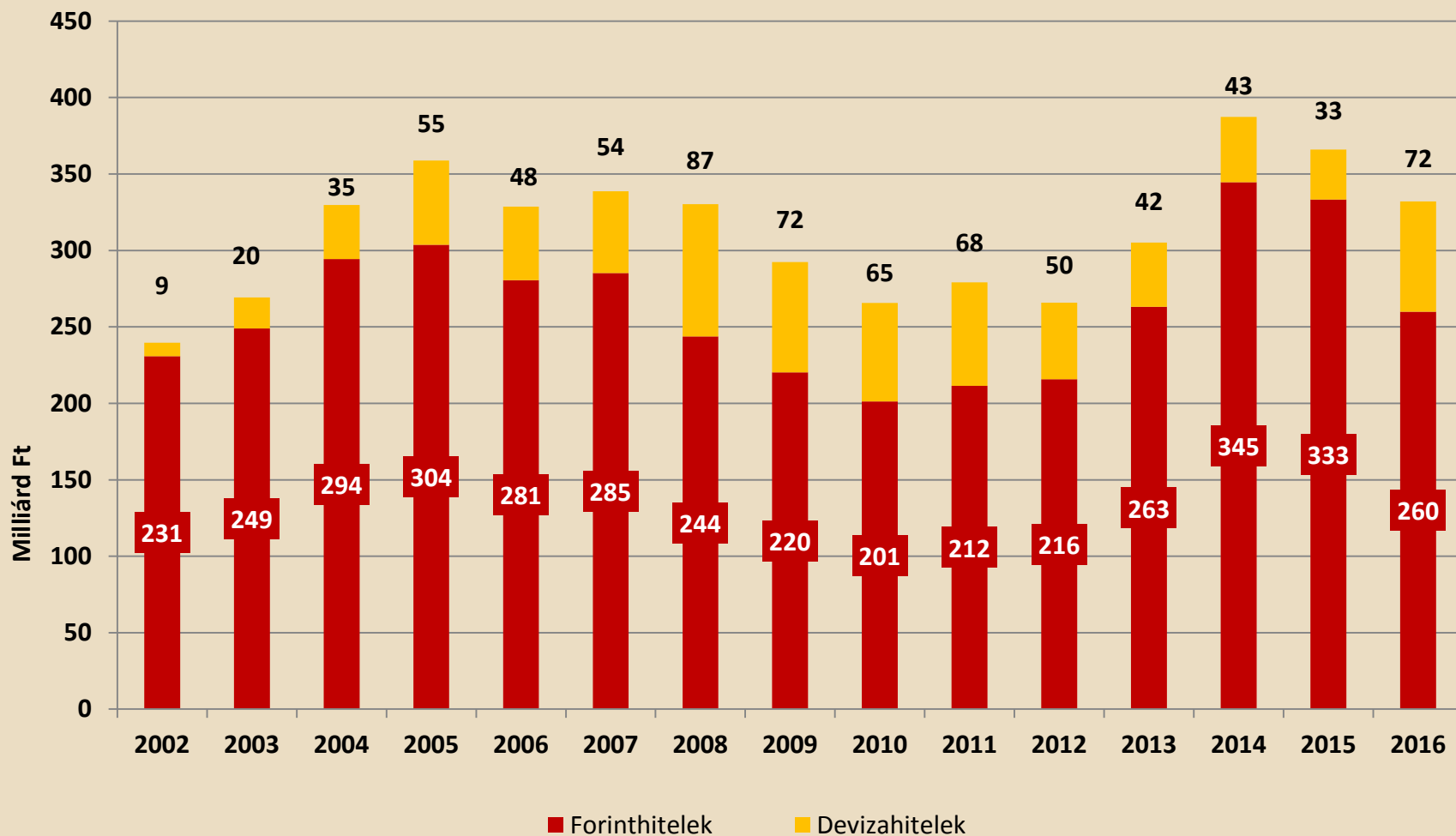
Élelmiszeripari társas vállalkozások betétállományának* alakulása

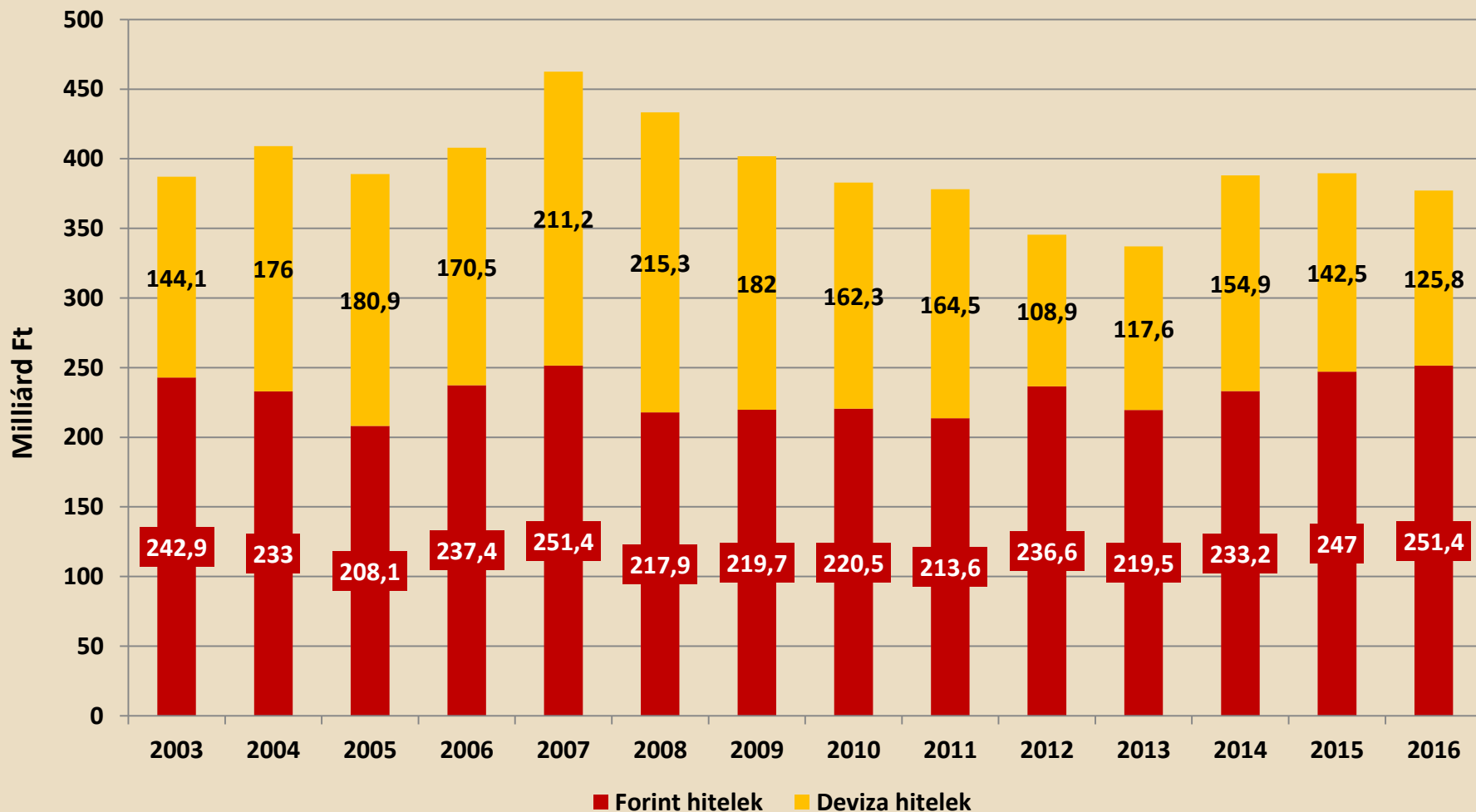
* A 2002-2007. évi adatok a Pénztár, csekkek állományának értékét is tartalmazzák.

Forrás: NAV adatbázis

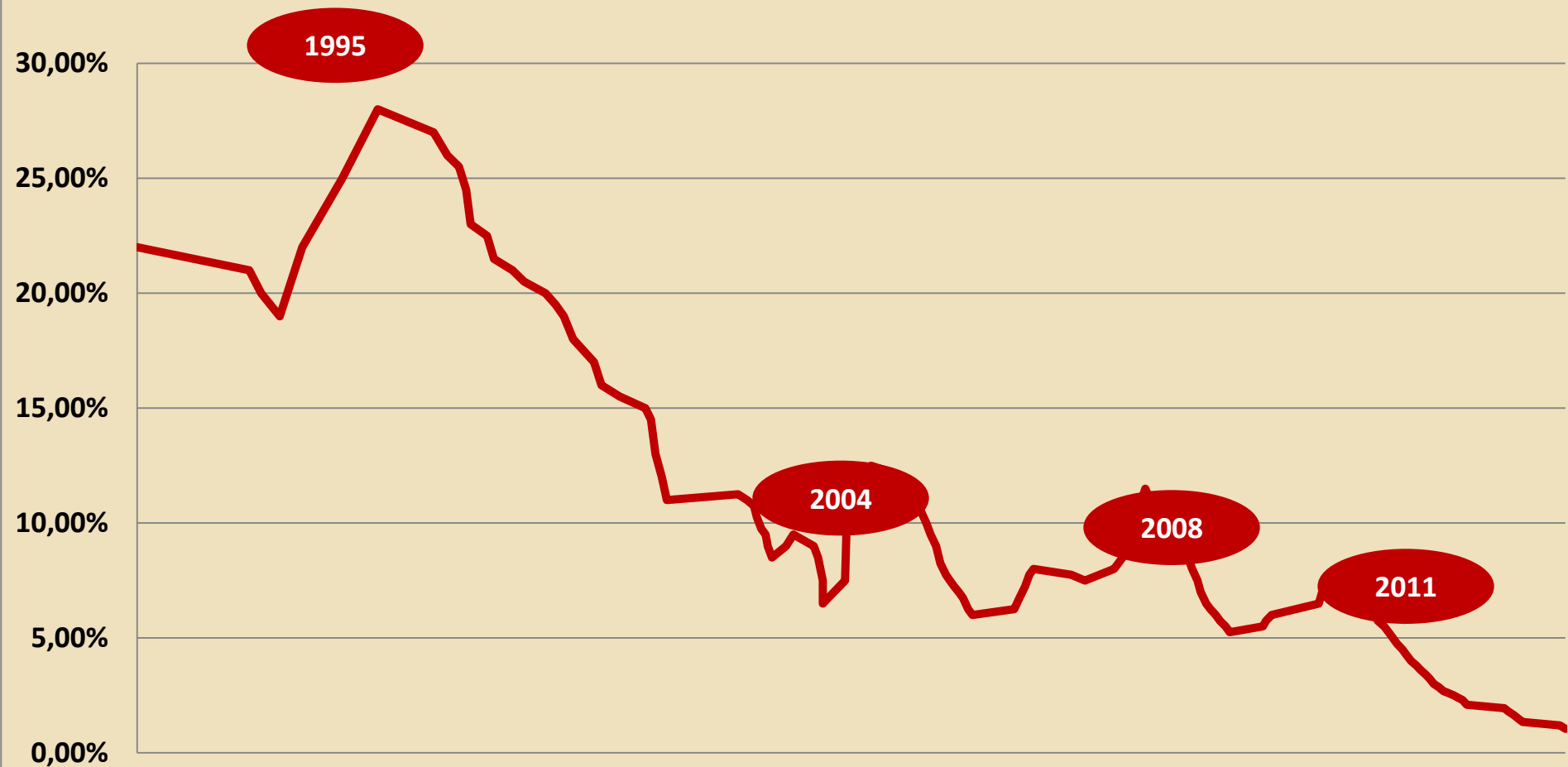
A mezőgazdasági társas vállalkozások teljes hitelállományának alakulása

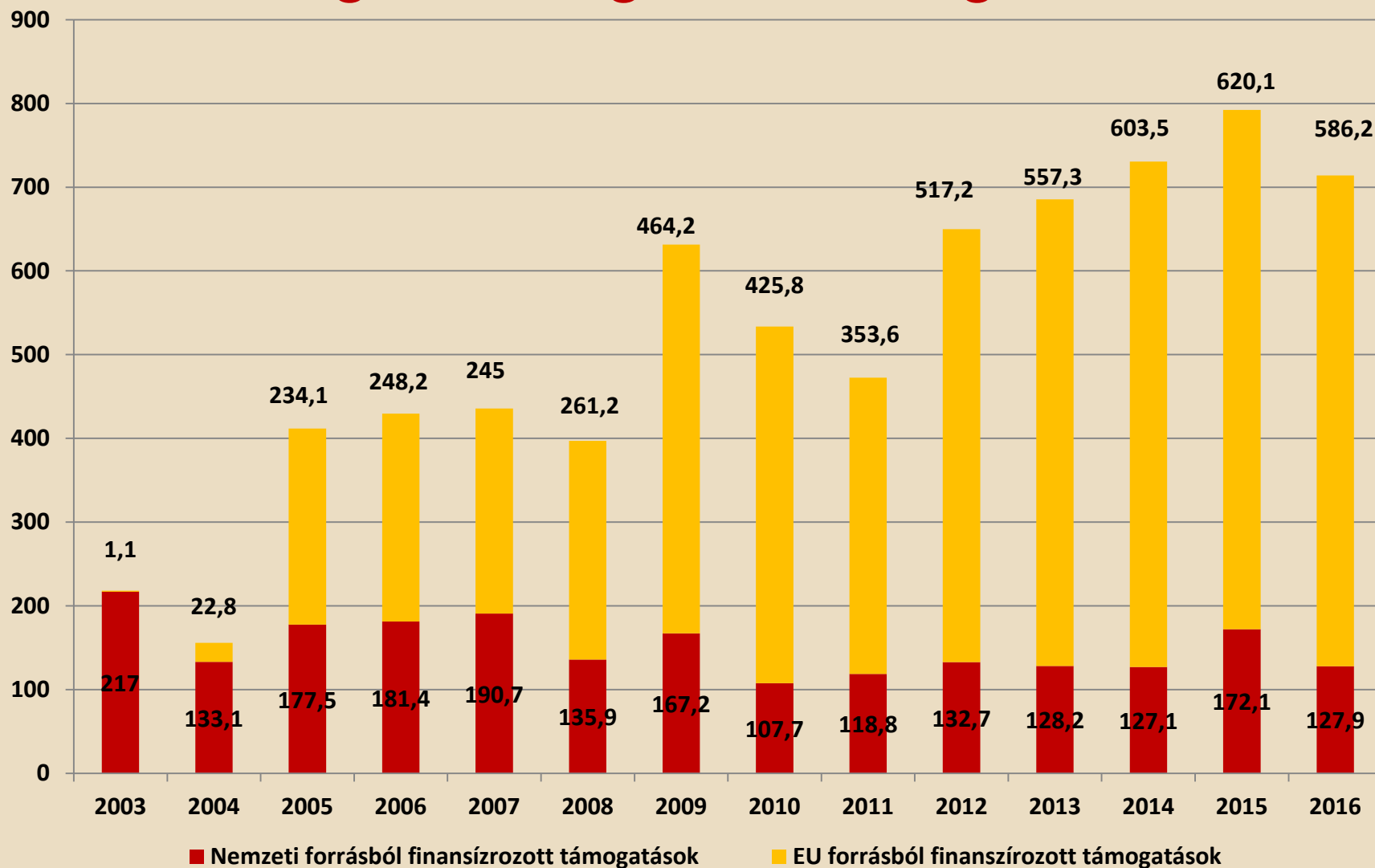
Az élelmiszeripari társas vállalkozások teljes hitelállományának alakulása

Jegybanki alapkamat alakulása

Kifizetett agrártámogatások megoszlása

Forrás: VM + MVH adatok alapján
AKI számítás

Konklúzió – a jövőt a jelenben alapozzuk

meg A magyar mezőgazdaság az elmúlt 2-3 évtizedben nem volt olyan kedvező gazdasági kondícióban mint az elmúlt években, de ennek további erősödése nem várható.

- Az élelmiszeriparban 2010-es évek elején következett be pozitív fordulat, de az iparág helyzete még mindig kritikus.
- Az agrárgazdaságban felhalmozott forrásokat a jövő érdekében egy jól tervezett, hosszú távú stabilitást ígérő, fejlesztésorientált gazdaságpolitikával célszerű mobilizálni az elkövetkező években.
- Ennek megvalósítása történelmi lehetőség és történelmi felelősség.
- A hazai termelőknek fel kell készülniük arra is, hogy csökkenő támogatások mellett is talpon tudjanak maradni! Ennek pedig csak egy módja van: a hatékonyság javítása, a versenyképesség erősítése!
- Mit tegyenek ennek érdekében? Ki kell használni azokat a lehetőségeket, amelyek a fejlesztések, korszerűsítések, az innováció területén rendelkezésre állnak!
- Mi a kormányzat feladata? Hosszú távra stabilnak remélt agrárpolitikai környezet biztosítása, ellentmondásos, kockázati elemeket is tartalmazó kormányzati döntések mellőzése.

Köszönöm a megtisztelő
figyelmet.